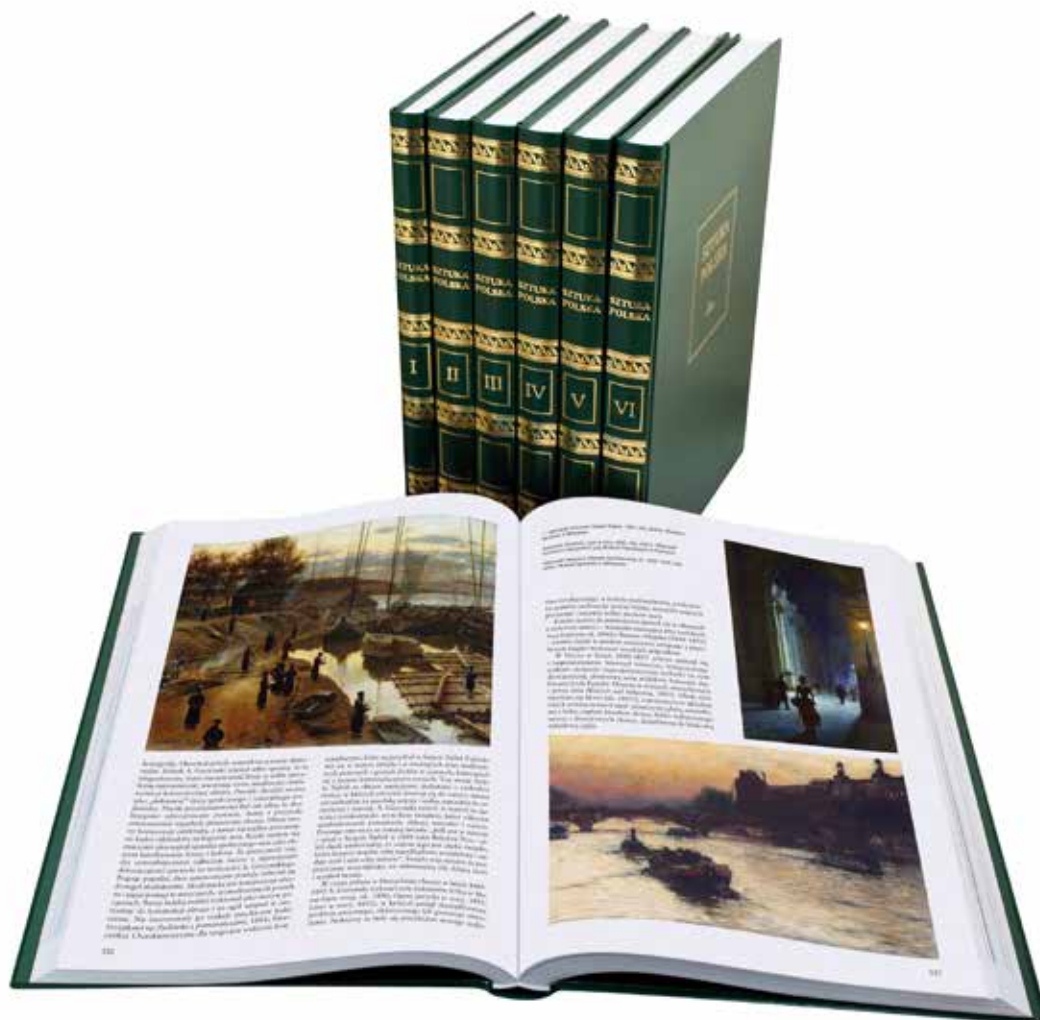

SZTUKA POLSKA

Siedmiotomowa *Sztuka polska* omawia dzieje architektury, malarstwa, rzeźby, rzemiosła artystycznego i innych dziedzin działalności twórczej.

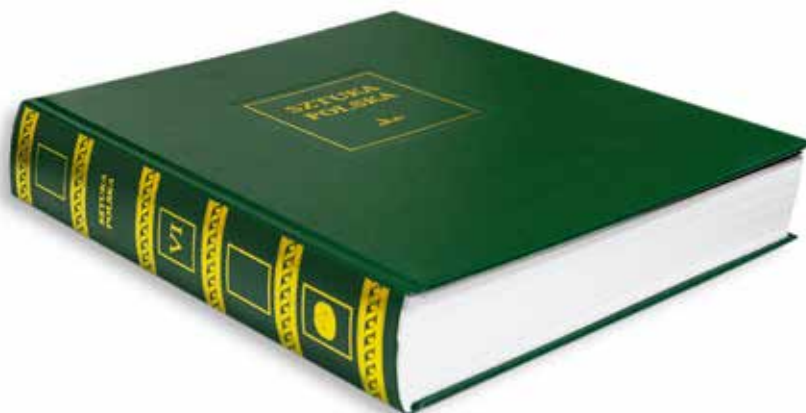
Seria *Sztuka polska* zawiera:

- I. Romanizm
- II. Gotyk
- III. Renesans i manieryzm
- IV. Wczesny i dojrzały barok (XVII wiek)
- V. Późny barok, rokoko i klasycyzm (XVIII wiek)
- VI. Sztuka XIX wieku
- VII. Sztuka XX i XXI wieku (w przygotowaniu)

SZTUKA POLSKA t. VI

Sztuka XIX wieku (z uzupełnieniem o sztukę Śląska i Pomorza Zachodniego)

red. naukowy t. VI prof. dr hab. Jerzy Malinowski

Sztuka XIX wieku zajmuje w dziejach polskiej kultury i świadomości narodowej wyjątkowe miejsce. Na jej odrębną pozycję wywarła wpływ polityczna sytuacja narodu pozbawionego własnego państwa. W tym czasie na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej zachodziły jednak istotne zmiany cywilizacyjne. Rozwinął się przemysł i komunikacja, powstały nowoczesne miasta, gwałtownie przeobraził się krajobraz kulturowy. Kształtująca się kultura masowa sięgała po nowe techniki przekazu wizualnego – jak litografia wielkonakładowa, drzeworyt ilustracyjny, fotografia – dzięki czemu stworzono czasopisma ilustrowane. Założono instytucje życia intelektualnego i artystycznego – szkoły, muzea, galerie, teatry. Broniąc narodowej tożsamości, stworzono sztukę odwołującą się do polskiej kulturowej tradycji, a zarazem związaną z ogólnoeuropejskimi nurtami intelektualnymi i artystycznymi. Od lat czterdziestych XIX wieku Polacy byli obecni w europejskim życiu artystycznym, zwłaszcza, że duże grupy malarzy i przedstawicieli innych dyscyplin przebywały na stałe we Francji, Włoszech czy Bawarii. Sukcesy na paryskich Salonach obrazów Stattlera i Rodakowskiego (Portret matki pędzla Rodakowskiego Delacroix uznał za arcydzieło), na międzynarodowych wystawach sztuki – Matejki, Brandta, Siemiradzkiego czy Czachórskiego wprowadziły sztukę polską do świadomości Europejczyków.

Tom VI to kompleksowa synteza sztuki polskiej XIX wieku. Obejmuje architekturę, ogrody i parki, rzeźbę, malarstwo i rysunek, grafikę, fotografię oraz rzemiosło artystyczne. Dodatkowo został on uzupełniony o sztukę Śląska i Pomorza Zachodniego.

Sztuka polska

Sztuka XIX wieku

(z uzupełnieniem o sztukę Śląska i Pomorza Zachodniego)

Jerzy Malinowski
redaktor naukowy tomu

Ewa Grochowska

Dariusz Kacprzak

Lech Lechowicz

Piotr Łukaszewicz

Wanda Maria Rudzińska

Krzysztof Stefański

Małgorzata Szafrńska

Piotr Szubert

Ewa Wieruch-Jankowska

Arkady

Spis treści

Wstęp (Jerzy Malinowski)	7	Miedzioryt i akwaforta	424
Architektura (Krzysztof Stefański)	17	Zakończenie	427
Uwagi wstępne	17	Fotografia (Lech Lechowicz)	429
Późny klasycyzm i nurt romantyczny (1800–1830)	22	Dagerotypia	429
Historyzm wczesny („romantyczny”) (1830–1860)	46	Epoka fotografii kolodionowej – fotografia zakładowa	430
Historyzm dojrzały (1860–1890)	64	Warszawa	431
Późny historyzm – koniec stulecia	87	Lwów	432
Zakończenie	105	Kraków	432
Ogrody i parki (Małgorzata Szafrąńska)	107	Poznań	434
Dziedzictwo	107	Wilno	434
Parki krajobrazowe	108	Zakłady na prowincji	435
Ogrody geometryczne	114	Emigracja	435
Rośliny ozdobne. Ogrody zimowe. Ogrody botaniczne	116	Portret w fotografii	437
Parki miejskie	120	<i>Carte de visite</i>	437
Rzeźba (Piotr Szubert)	125	Fotografia plenerowa	438
Szkolnictwo	126	Fotografia rodzajowa i etnograficzna	440
Między antykizacją a aktualizacją (Paweł Maliński, Jakub Tatariewicz, Konstanty Hegel)	128	Fotografia i polityka – powstanie stycziowie	443
Józef Kremer o rzeźbie	132	Fotografia i sztuki piękne	445
Między antykizacją a aktualizacją (Władysław Oleszczyński, Henryk Stattler, Teofil Lenartowicz, Marcei Guyski)	132	Malarstwo i fotografia	446
Wiktor Brodzki i kolonia artystyczna w Rzymie	134	Fotografia w pismach ilustrowanych	446
Druga połowa wieku	136	Zawód fotograf	447
Pomniki Mickiewicza	139	Fotografia artystyczna. Piktorializm	447
Konkursy i wystawy. Antoni Kurzawa. Krakowska wystawa 1887 roku	142	Fotografia reportażowa	449
Krytyka artystyczna i koncepcje Henryka Struvego	145	Wystawy i piśmiennictwo fotograficzne	451
Rola rzeźby w sztuce XIX wieku	149	Rzemiosło artystyczne (Ewa Wieruch-Jankowska)	453
Malarstwo i rysunek (Jerzy Malinowski)	155	Wprowadzenie	453
Wprowadzenie	155	Wyroby ceramiczne	456
Klasycyzm i geneza romantyzmu	157	Fajans	456
Malarze czasów romantyzmu	177	Porcelana	458
W kręgu biedermeieru	197	Szkło	460
Malarstwo historyczne i portret połowy wieku	214	Witraże	463
Malarstwo pejzażowe i rodzajowe połowy wieku	230	Złotnictwo	464
Realizm społeczny i fantastyka trzeciej ćwierci wieku	238	Przedmioty sakralne	470
Wokół Grottgera i Matejki	254	Znakowanie	471
„Szkoła monachijska” i jej malarski „Sztab”	270	Bizuteria	471
Akademizm drugiej połowy wieku	289	Materiały nieszlachetne – mosiądz, brąz, cyna, żelazo i żeliwo, stal	474
Malarstwo mniejszości narodowych	301	Wystrój architektoniczny	475
Realistyczne malarstwo rodzajowe i pejzaż czwartej ćwierci wieku	309	Konstrukcje żeliwne	477
Grupa „Wędrowca” i zagadnienia krytyki artystycznej	321	Mała architektura. Meble ogrodowe	478
Malarstwo batalistyczne i panoramy z końca wieku	332	Latarnie uliczne	479
Geneza symbolizmu i twórczość profesorów Akademii w Krakowie	337	Sztuka sepulkralna	480
Wobec „nowej sztuki”	362	Oświetlenie wnętrz	482
W stronę Paryża	371	Przedmioty dekoracyjne	485
Grafika (Wanda Maria Rudzińska)	395	Broń	485
Wprowadzenie	395	Zegary	488
Spuścizna XVIII wieku	397	Meble	491
Główne środowiska artystyczne. Powstanie i rozwój zakładów litograficznych	401	Tkaniny	497
Warszawa	401	Typografia. Introligatorstwo	499
Wilno	408	Podsumowanie	502
Kraków	410	Zakończenie (Jerzy Malinowski)	505
Lwów	414	Śląsk i Pomorze Zachodnie	509
Poznań i Leszno	415	Architektura na Śląsku i Pomorzu Zachodnim (Krzysztof Stefański)	509
Znaczenie albumów graficznych	417	Rzeźba na Śląsku i Pomorzu Zachodnim (Ewa Grochowska)	528
Środowisko emigracji polskiej w Paryżu	418	Malarstwo na Śląsku (Piotr Łukaszewicz)	539
Drzeworyt reprodukcyjny. Drzeworytnie warszawskie	420	Malarstwo i rzeźba na ziemiach Pomorza Zachodniego (Dariusz Kacprzak)	550
		Tablica chronologiczna (Julia Harasimowicz)	568
		Bibliografia (wybór)	587
		Indeks	599

... (text continues from previous page) ...

1. Katedra św. Józefa (1851-1853), autor: Adolf Hildebrandt, Wrocław, 1853
 2. Zakończony w 1853, autor: Adolf Hildebrandt, Wrocław, 1853
 3. Zakończony w 1853, autor: Adolf Hildebrandt, Wrocław, 1853

był Stanisław Witkowski (1815-1911). Jego twórczość... (text continues) ...

... (text continues) ...

... (text continues) ...

Druga połowa wieku

... (text continues) ...

1. Zakończony w 1853, autor: Adolf Hildebrandt, Wrocław, 1853
 2. Zakończony w 1853, autor: Adolf Hildebrandt, Wrocław, 1853

... (text continues) ...

... (text continues) ...

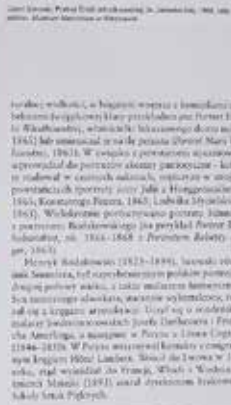
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

W sztuce Janusza Gajewskiego...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...
... w tym czasie i karykatury twórczości artysty do...

